

תת"ע 4009/09/15 - פאדי אל חטיב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 4009-09-15 מדינת ישראל נ' אל חטיב(עציר)
תיק חיצוני:

כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי	בפני
פאדי אל חטיב	המבקש
	נגד
מדינת ישראל	המשיבה

החלטה

בפני בקשה למתן הוצאות מאוצר המדינה לפי סעיף 80(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ונהיגה ללא פולית ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל - 1970.

האישום בכתב האישום בתיק שבפני נכלל בכתב האישום שהוגש בתיק 4497-07-15 בו ניתן גזר ביום 8.10.15.

בשל טעות לא ביקשה המשיבה למחוק את כתב האישום בתיק שבפני וההליכים בו נמשכו.

לנוכח של אי התייצבות המבקש לדיון הוצאו כנגדו צו הבאה וצו מעצר. המבקש אותר בכלא שרון בו הוא מרצה עונש מאסר בגין הרשעתו בתיק אחר והובא בפני ביום 18.7.18. הסנגור הציבורי שמונה למבקש בדיון טען כי מדובר בכפל אישומים ובסיכון כפול נוכח צירופו של התיק לתיק אחר שהדיון בו הסתיים וביקש למחוק את כתב האישום. ביום הדיון ולאחר שהתבררה לה טעותה בקשה המשיבה להורות על מחיקת כתב האישום.

ב"כ המבקש טען כי מדובר ברשלנות המאשימה כתוצאה ממנה נגרם למבקש סבל ולחץ נפשי. לטענתו המבקש טולטל שלא לצורך מבית כלא השרון בשעות הקטנות של הלילה בתנאים קשים, לצורך דיון בתיק שלא היה מודע לקיומו.

המשיבה התנגדה לבקשה כיון שלטענתה מדובר בטעות טכנית בתום לב שתוקנה מיד כשהתגלתה.

האם קיימות נסיבות המצדיקות פיצוי הנאשם

עמוד 1

סעיף 80(א) לחוק העונשין מאפשר מתן צו הוצאות הגנה במידה אם לא היה יסוד ראיתי להאשמה או אם יש נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

בע"פ 7826/96 רייש נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 481, 495-496 התייחס כב' השופט זמיר לעמימות הביטוי "נסיבות אחרות המצדיקות זאת":

"לא בכדי בחר המחוקק, בעניין הנדון, ביטוי עמום, שאין לו צורה ואין לו מידה, כמו "נסיבות אחרות". הביטוי נולד עמום על-מנת שיישאר עמום. הוא נמנה על משפחה של ביטויים עמומים, כמו צדק, מוסר, תקנת הציבור, סבירות, משמעת, קלון ועוד. יש הקוראים להם בשם מושגי שסתום. העמימות של ביטויים אלה היא טעם החיים שלהם. הם אמורים לרחף, בלתי מוגדרים, מעל הכללים. אסור לקצץ את כנפיהם ולכלוא אותם בכלוב של כלל נוקשה. כלל כזה עלול להרוג אותם."

בפסק הדין סקר כב' השופט זמיר רשימת שיקולים להטלת הוצאות שאין בבחינת רשימה סגורה:

"על יסוד פסקי-הדין שדנו בסעיף 80, ועל רקע התכלית של סעיף זה, ניתן לציין שיקולים אחדים, שיש בהם כדי לסייע בידי בית-המשפט להחליט בכל מקרה אם התקיימו "נסיבות אחרות", המצדיקות תשלום הוצאות ופיצוי לפי הסעיף. להלן רשימה של שיקולים כאלה: האם החקירה נפתחה והאישום הוגש בתום-לב, או שמא הנאשם נפל קורבן לעלילת שווא או לשיקולים זרים; האם החקירה נוהלה באופן ראוי, כגון: האם טענת אליבי של הנאשם נבדקה כנדרש והאם נערכה חקירה לעדים שנדרש לחקור אותם; האם התביעה נוהלה באופן שהכביד על הנאשם ללא הצדקה, וכתוצאה נגרמו לו הוצאות יתרות או מעצרו התמשך מעבר לנדרש; האם המשפט התארך יתר על המידה, ללא הצדקה, בעוד הנאשם נתון במעצר, ובלי שניתן לייחס את התארכות המשפט לנאשם עצמו; האם הנאשם ניסה לשבש את מהלך החקירה או המשפט; האם התברר בדיעבד, ואף שמלכתחילה היה יסוד להאשמה, כי לא היה מקום להגיש את כתב-האישום, בשל שיקולים מיוחדים הנוגעים לנאשם, לעניין הציבורי או לנסיבות." (שם עמ' 498-499)

בע"פ 700/00 טוויל נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 450, 458-459 נתנו קווים מנחים לאיזון מכלול השיקולים:

"בדונו בשאלת זכאותו של הנאשם לכיסוי הוצאות הגנתו ולפיצויים על בית-המשפט לבחון את שאלת נזקו של הנאשם ולאזנה עם מכלול רחב של שיקולים. כך יונחו על כפות המאזניים מחד - התנהגות המשטרה והתביעה, אם וככל שאלה פגעו באופן בלתי מידתי בנאשם מחמת אי-חוקיות או מעשה זדון, וייתכן אף ברשלנות. מנגד יונחו על הכף הנסיבות הקשורות בנאשם וכן התנהגותו הן בחקירתו במשטרה והן במהלך המשפט. שיקולים אלה אינם רשימה סגורה; אל לו לבית-המשפט להתייחס אל פן בודד של הסוגיה שבפניו, אלא עליו לשקול את מכלול השיקולים ולבטא את האיזון הנכון שבין הפגיעה בזכויות הפרט המצדיקה פיצוי, לבין משקלו של האינטרס הציבורי שעלול להיפגע עקב מתן הפיצויים. הבאה בחשבון של מכלול השיקולים תסייע להכריע בכל עניין על-פי נסיבותיו הקונקרטיות."

במקרה שבפני מדובר במחדל של המאשימה שגרם לניהול הליך כפול כנגד הנאשם. האחריות למחיקת כתב אישום כאשר המאשימה מחליטה לצרף את האישום לכתב אישום אחר מוטלת עליה.

הטלת פיצויים על המשיבה במקרה זה מתיישבת היטב עם האינטרס הציבורי, שכן האינטרס הציבורי מחייב וודאות בדבר סיום ההליך וסופיות הדיון. המשיבה שבסמכותה ובכוחה לצרף אישומים צריכה להפעיל סמכות זאת בזהירות ובמידה ולא עשתה כן באופן שהוביל לפגיעה במבקש עליה לשאת בתוצאות מעשיה.

גובה הפיצוי

המבקש הובא לדיון מבית הכלא כאסיר ולא כמשוחרר. לאחר שלקחתי בחשבון את טיטולו המיותר מבית הכלא לבית המשפט בירושלים, הלחץ בו היה שרוי ועוגמת הנפש שנגרמה לו עקב ההליך המשפטי הכפול אני מורה על תשלום הוצאות למבקש מאוצר המדינה בסך 1,000 ₪.

על המשיבה לשלם למבקש את הפיצוי בתוך 45 ימים מהיום.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ט, 28 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.